

Frá útheiminum.

Stormkatastrofe í Sortehavet.

En frygtelig Stormkatastrofe har hjemsøgt det sorte Hav og dets Kyster, hvor der er anrettet store Ødelæggelser. 16 Skibe er totalt forlist med Mand og Mus, og mere end 200 Menne-sker er druknede. Paa Land har Skybrud og Oversvømmelser anrettet uhyre Skade i Dobrudschaegn, ligesom hele den skønne Silistriadel er under Vand. Mange Hundrede Personer er hjemløse og har mistet alt, hvad de ejede. Store Dele af Byen Dobrudscha er i Ruiner.

Attentat.

Den albanske Gesandt Cene Beg, der tillige er akkrediteret i Belgrad, var Genstand for et Attentat paa en derværende Café, idet en 16aarig Mand, formentlig en Makedonier, affyrede et Revolverskud imod ham.

Morderen er en 23-aarig Student Algivianth Bebi.

Gesandten havde tilbragt Aftenen paa Kafé Palace. Da han vilde forlade Restauranten, fulgte Bebi efter ham, og i Garderoben skød han ham ned med to Revolverskud. Nogle serbiske Studenter, der hørte Skudene, styrtede til og vilde gribe Morderen, der imidlertid i fuldkommen Ro afgav sin Revolver til Overtjeneren og overgav sit Pas til Politiet, der straks var kommet til Stede. Gesandten, der endnu aandede svagt, blev i Bil kørt paa Sygehuset, men døde allerede undervejs. Under Forhøret over Morderen var denne fuldkommen rolig og sammenfattede sin Tilståelse i de faa Ord:

Jeg har dræbt ham, fordi han vilde sælge mit Fædreland Albanien til Jugoslavien.

Dekoreret — og i Fængsel.

For nogle Dage siden anholdt Københavns Politie en Storforsbyder ved Navn Gunnar Møller. Han sigtet for et halvt Hundrede Tyverier rundt i danske Provinshyer, bl. a. i Odense.

Efter Anholdelsen blev han sendt til Odense, hvor han i Gaar blev fremstillet i Retten, hvor der ventede ham en Overraskelse.

Gunnar Møller var i Amerika, da dette Land besluttede at gaa med i Krigen. Han meldte sig som Soldat og blev sendt til Vestfronten.

Han blev, da Krigen var forbi, indstillet til Tapperhedsmedaljen, men da den blev ham bevilget, var han forsvundet, og Medaljen blev sendt her til Danmark.

Først nu har man fundet ham, efter at Medaljen er ankommet. Ved Retten i Gaar fik han overrakt Tapperhedsmedaljen, og et Minut efter blev han indsat i Arresten.

En af de rigtige Helte. En 12-aarig Pige dekoreres.

For første Gang i Frankrigs Historie er et 12 Aars Pigebarn blevet dekoreret med Æreslegionens Kors og har samtidig faaet Fortjenstmedaillen i Guld for ædel Daad.

Pigebarnet hedder Suzanne Dujardin og er Datter af en Ledvogter-Enke Zerise Dujardin, der passer Jernbanelinien ved Korsvejen ved Courzon, paa Strækningen mellem Aix les Bains og Marseille. Suzannes Moder, der samtidigt dyrker en lille Husmandslod, blev syg og maatte gaa til Sengs. Men heldigvis havde hun Suzanne, der tog sig af Huset og samtidig

passede Leddet, naar Ekspresstogene meldte deres Ankomst.

En Dag, da Mørket var begyndt at falde over den ret øde Egn, kom Suzanne spaserende paa Jernbanelinien fra en Gaard, hvor hun havde hentet Mælk, paa Vej til Ledvogterhuset. Hun saa da i Afstand, at nogle Mænd med Lygter arbejdede ved Skinnerne, og da hun anede Uraad, listede hun sig bag paa dem og hørte, at de vilde afspore Eksprestoget, der ventedes fra Aix les Bains og halv Time efter. Saa hurtigt hendes Ben kunde bære hende, løb hun hjem til Ledvogterhuset og vilde hejse Stoppesignalet; men Banditterne havde sat det ud af Funktion. Hun tænkte da en rød Lygte og løb gennem Skoven forbi det Sted, hvor Banelinien var brudt op. Men Banditterne opdagede hende, løb efter hende og kastede Sten efter hende. Men hun blev ved med at løbe paa Banelinien, svingende den røde Lygte, og Eksprestoget standsede op i samme Øjeblik, det uforfærdede Pigebarn segnede om paa Skinnerne, blødende af Saar. Togpersonalet kom løbende og Skød efter Banditterne, der forsvandt i Skoven.

Det heltemodige Pigebarn blev bragt til sit Hjem, og en Læge i Toget tog sig af hende, medens der gik Arbejdere i Gang med at udbedre Skaden paa Baneligemet.

Blandt de Rejsende i Toget blev der indsat en stor Sum til den lille Helte, og nogle Dage efter fik hun den franske Stats officielle Anerkendelse.

Miss Lloyd som Kandidat.

David Lloyd George, Englands tidligere Premierminister, de Liberales Fører, har en Datter, den unge Miss Magan. Damen er stærkt interesseret i Politik, og for nylig har det liberale Parti tilkendt hende en Valgkreds. Endnu har hun dog ikke sagt Ja. Med ægte Lloyd George Forsigtighed vil hun først have forvisset sig om, at hun ikke bliver Dumpekandidat — Kredsen er nemlig ikke helt sikker.

Frysning af Fisk.

(„Nordisk Havfiskeri-Tidsskrift“).

Ingen Steder i Verden er man naaet saa vidt med Transport af Fisk i frossen Tilstand som i Amerika. I Amerika anvendes Fiskefrysning i en Udstrækning, som er ukendt her, ja, man kan sige i hele Europa. Fiskefartøjerne lossere Fisk ved Fryserierne, hvor den fryses eller lagres eller sendes i Kølevogne til store Kølelagre paa Konsumtionssteder. Fra disse Lagre udtages Fiskene og sendes til Køberne efter det daglige Behov. I Oktober 1923 var der saaledes i amerikanske Kølehuse oplagret ikke mindre end 35,000 Tons fersk frossen Fisk, og mange Gange findes op til dobbelte Kvantaa paa Lager.

Disse Fryselagre, som til Stundhed forsynes med Fisk, er Bevis for det Omfang, Frysningensindustrien har i Amerika. Det kan ikke nægtes, at frossen Fisk ogsaa i Amerika har været udsat for en Del Modstand, men takket være en storlaant og planmæssig Reklame for Salg af Fiskeren er denne Modstand i stærk Aftagende.

Den Fisk, som skal fryses og sendes til de fjernliggende Markeder, maa være yderst renligt behandlet for Frysningen, og det er den mangelfulde Behandling, som har været Grunden til

Folks Uvilje for og Modstand mod frossen Fisk. Fisk, som er daarlighet rensat og maaske ikke helt frisk, bliver ikke ren og fersk efter at være frossen. I Amerika, hvor Anvendelsen af frossen Fisk har udviklet sig i længere Tid, bliver Lagerfrysning taget mere og mere i Brug, uagtet den amerikanske Luftfrysning er drevet frem til stor Fuldkommenhed. Der er nemlig to Fryserier, som stadig staar i Forbindelse med hinanden, et paa Fiskepladsen og et paa Salgspladsen.

I »Fishing Gazette«s Septbr.-Nummer berettes fra Halifax i De Forenede Stater, at der i nogen Tid har været gjort en Mængde Prover med Saltlage-Frysning, og der er stor Tilfredshed med Resultatet. Det er blevet bestemt, at der oprettes Lager-Fryseri i Stedet for Torluft-Systemet, da det menes, at denne Metode har store Fordele og udelukker, at Fiskene mister i Smag eller at dens Kvalitet paa anden Maade forringes, hvilket i høj Grad stimulerer Forbruget baade i store Byer og i fjernliggende Dele af Landet.

Fæstere uden Jord.

(Sluttet).

Hele denne Sag, ligesom sin Begyndelse: *Dannelsen af Sambandspartiet i 1906* og hvad der siden er foretaget og undersøgt, forhandlet og skrevet om, er nu blevet en Pæreveling, som der aldrig før er serveret den færøske Almue. Den Kamp, der er ført om de Paturssonske tvivlsomme Rettigheder til Sysselmandsgaarden, samtidig som der ogsaa har været stræbt efter at redde Sambandspartiets ypperste del Gods, »med Lutum og Lundum«, indtil man fandt det mest passende at tildele eller tilkøbe Poul Møller Udengaards, og dele Indengaaards i 3 Dele, med saameget eller rettere saaledt at 3 Mand lige kunde naa at bosætte sig paa Stedet for om føje Tid at dø af Sult. Ja, det lyder mærkeligt, men er dog ganske nær Sandheden, jevnført at de 3 Fæstere nu er klaskede sammen til 2. Men det mest topmæltte er dog, at man lader to fattige Mænd fæste Jorden — uden at Myndighederne er i Stand til at anvise Markeskæl for derefter at tilskrive dem fra Landbrugsministeriet at de ikke lenger er berettigede til den Jord som dem var tildelt, samt at den nu er overdraget til Gazet Patursson og Sjóður Patursson.

Den Grundvold hvorpaa Sambandspartiet i sin Tid blev rejst er nu overdraget til Paturssons af Sambandspartiets Venstre-Hovdinge-Kabinet.

Herved maa man regne med at denne Saga foreløbig er endt, men for Færingene i det hele taget vil denne Saga fra sin første Start til Dato staa som en ABBAKADABRA, hvilket paa dansk betyder noget som: Vrovl og paa færøsk vil det nærmest hedde: »vælt«.

Vi vil paa et senere Tidspunkt tillade os at vende tilbage til denne mærkværdige Sag.

LØMMEVIGTER, BATTERIER,
ELEKTRISKE ARTIKLER
sendes overalt.
FRITHOF WELLEJUS
TINGANES. THORSHAVN.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

I „Føroyatíðind“

for 15. Oktober skriver »Riddarins« Bedstemand Hr. Peter Anthoniussen, om de nærmere Enkeltheder ved Ulykken ved Island:

Vejret var godt med svag nordlig Vind, da vi d. 25. Septbr. sejlede ind til Fagranes for at betale nogen Is og Sild, som vi havde købt. Kl. 8 om Morgenen gik Skipperen og 7 Mand fra Borde, og sagde Skipperen, at han vilde være tilbage mellem 1 og 2. Da Tiden gik, uden at de vendte tilbage, blev vi urolige og sejlede langs Land for at søge efter dem men kunde intet se. Men Kl. 4 om Eftermiddagen var der 2 Islandere, der vinkede os ind til Finnefjord, og de fortalte os om Ulykken.

Den reddede, Niels Peter Nielsen, havde selv meldt Bonden paa Fagranes, hvad der var sket. Niels Peter Nielsen fortæller om Ulykken, at de havde været i Land og ventede paa et gunstigt Øjeblik til at ro ud igen. Da Soen syntes fuldstændig rolig begyndte de at ro og var kommet et godt Stykke fra Land, da »ein bogi« rejste sig lige foran Baaden, fyldte den og væltede den rundt. Niels Peter Nielsen hørte Skipperen spørge efter sig og hørte ogsaa flere Stemmer men var hele Tiden halvt bevidstløs; han kom i Land med det halve af den helt knuste Baad. Soen var da bleven helt rolig igen, og der var ingen Braadsoer.

Da »Riddarin« kom ind til Finnefjord var 6 af Ligene blevet fundet, og Bonden paa Fagranes satte Vagt om Natten for at søge efter de andre Ligg. Tidlig om Morgenen fandt man endnu 4 af de druknede, og efter at have faaet alle Ligene ombord sejlede man derfra. Men Vejret blev nu meget haardt og pressede »Riddarin« nord-efter; hele Onsdagen drev man for Stormen og først Fredag Morgen naaede Seydisfjord.

Den følgende Torsdag fandt Begravelsen Sted, og det blev en meget stor Begravelse. Islanderne var uamaadelig behjælpelige; en vældig Menneskemængde fulgte efter Kisterne, der var stillet paa 2 Biler og helt dækkede af Blomster og Kranse. Alle Kisterne blev anbragt i en stor Fællesgrav paa Seydisfjord Kirkegaard.

Rættelæidng.

I Lysing fra »F. F.« sum stóð i seinasta blað, varð av misgávm komið at standa »Hósdagin hin 3. novbr.« istaðin fyrri leygardagin hin 3. december, og »1. november« istaðin fyrri 1. december. Tað er rættað i hesum blað.

Teir stoyttu saman.

Tað hevur í heyst verið dugliga fiska sunnanfyri Suðuroynda.

Táid bátar úr Sumbæ i binari vikuni vóru úti, hendi eitt heldur vána-ligt óhapp. Eitt ottamannafarið lá og fiskaði og var hann mest sum søkk-laðin av fiski, táid eitt annað ottamannafarið úr somu bygd, kom sigl-andi við strókandi byri, og sigldi beint á hin bátin sum lá og fiskaði, og hann søkk i stundini.

Tað gekkst illa at fáa bjarga monnum, men tað eydnaðist tá báturin, sum sigldi á teivti alla sína veiðu aftur í havið. Annars kundi teir ikki tíkið bátsskipanina. Teir komu allir við lívið til lands, men fongurin hjá báðum bátunum fór aftur í havið.

Tvoroyri.

I vanda.

Nú um daginrar mundi hent stør vanlukka ið kundi kosta fleiri mannaliv.

Motorbáturin »Sostrene« for tíðliga á mornt til útróðrar og táid hann var komið út á hav — út um skørðini — sum tey tæy kalla, fekk báturin knapp-liga ein heilt meitan leka. Tað var ikki gjørligt at halda hana slensa og vatnið vaks í hvorjunum so, at motorbáturin støðgaði.

Mennirnir tóku tú til at grýta yvir-borð alt tað ið tungt var, barlastina o. m. a., harimillum var akker og keta. Hetta hjálpti, og báturin kundi heldast flótandi. Og teir tóku so til at »blussa«. Um langa tíð kom motorbáturin »Tjaldavik« ið hevði sætt logan, og hann sleipaði so henda neyðstadda motorbát til Tvoroyar, hvor hann var tikið upp á sleipu-støðina. Her visti tað seg, at kjala-borð var skradnað, og helst mundi tað vera av teirri grund at báturin ikki hevði tola kjálaninn gjøgnum óslætta, ið tá var. Skaðin var tó ikki størri enn so, at báturin gerst aftur og framvegis kann føra fiski-farm til lands.

Islandsfiskeriet.

(Telegram til „Føroya Social-Demokrat“).

Reykjavik, 24. oktbr. 1927.

Den samle Fangst indtil 15. Oktober:

Sydvestlandet 209,000 Skpd, i Fjor 152,000; Vestfjerdene 33,000, i Fjor 35,700; Nordlandet 25,500, i Fjor 15,500; Østfjordene 26,000, ifjor 32,000. Hele Landet 294,000, i Fjor 233,000, deraf i Aar 186,000 Storfisk, 78,000 Smaafisk.

Fontenay.

Neistar.

Tað var vort eina roynd.

Tá ið skaldarsøga Bjørnstjerne Bjørnsons: »Á Gudsvegum«, i Is-lensdaskari týðing, var uppseld í Reyk-javik, fekk ein bóksalumaður har fjarrit frá umboðssolumanninum norður á sveitum um at senda honum nokur eintok.

Dagin eftir fekk umboðssolumað-urin soljóðandi fjarrit: »Eingin á Gudsvegum eftir í Reykjavík. Royri á Akureyri«.

Lýsingar.

Tøkk.

Eina hjartalig tøkk veitist her-við øllum teimum, ið lutóku í okkara kæra mann, faðir og verofaðir,

Joen Frederik Simonsens

jarðferð. Serstakliga eina tøkk til próst Dahl fyrri hansara troysta-lu talu, somuleiðis tøkk til øll tey, ið sendu blómur og kransar.

Havn, hin 25. oktober.

Egna og slekts vegna

Mariane Simonsen.

Ársfundur Føroya Fiskimiannafelags.

Leygardagin hin 5. novbr. i ár kl. 3. sp. koma stjórnarmenn Føroya Fiskimiannafelags saman til ársfund i Skibsteds kontóri i Tinganesi i Tórshavn.

Fyri verður haft: 1. Roknskapurin fyrri 1926. 2. Val av felagsskrivara. 3. Løgbroyttingin i 1926. 4. Fyriskipan av formannsvali. 5. Uppskot til broyting av kontraktini fyrri 1928. 6. Ymist.

Leygardagin hin 3. deabr. i ár verður hin árliga ráðgerðin við »Færoernes Rederiforening« á Tvoroyri. Felagsmenn sum hava ynskir, teir vilja hafa framd, eru hervið bidnir um at venda sær til soknarformannin i teirra sókn, sum so skal halda fund um spurn-ingin og senda úrslitið til felags-skrivarans innan 1. deabr.

Stjórnin.